

Beeld: wat is het probleem?

Signalen:

- clusters binnen families na viering van het suikerfeest en andere bijeenkomsten in de familiesituatie bij families met een Marokkaanse komaf
- signalen van zorgverleners uit de wijk Overvecht over mensen die het niet lukt om aan de coronamaatregelen te houden
- signalen van scholen dat kinderen thuis worden gehouden ondanks dat de scholen open zijn

Bovenstaande signalen zijn met de gemeente Utrecht (afdeling Volksgezondheid) besproken. Het vermoeden was dat signalen vooral zich voordoen in de Marokkaans en Turkse gemeenschap. Naar aanleiding hiervan heeft GGDrU meer kwalitatieve en kwantitatieve informatie verzameld:

Kwalitatief

Gesprek met sleutelfiguren uit de gemeente Utrecht uit de wijken Kanaleneiland en Overvecht. Hier zijn bovenstaande signalen ook naar voren gekomen en daarnaast zijn ook andere gedragingen benoemd.

Organisaties zoals Pharos maken ook informatie voor laaggeletterden, maar deze komen niet aan bij de doelgroep. Dit is met name vanwege de vorm van verspreiden (folders). De gemeente heeft eerder informatie via lokale imams verspreid tijdens de Ramadan maar dit is niet bij de gemeenschap aangekomen. Onze sleutelfiguren kenden deze video's niet.

Kwantitatief

In de test- en besmettingscijfers zien we ook dat er in de wijk Overvecht relatief veel besmettingen zijn na het suikerfeest. Verder zien we dat er relatief weinig mensen uit Overvecht zich laten testen in onze teststraten.

Conclusie:

Voor mensen met een migratieachtergrond, in ieder geval voor de Marokkaanse en Turkse gemeenschap, is de informatie over coronamaatregelen en de coronagerelateerde publieke gezondheidszorg minder toegankelijk.

De informatie sluit minder goed aan bij hun culturele achtergrond, waardoor deze groep zich deels niet goed aan maatregelen houdt, en deels juist excessief maatregelen in acht neemt.

Wat hebben we gedaan/gaan we doen

1. Signalen verzameld
2. Gesprek met sleutelfiguren uit de Marokkaans/ Turkse gemeenschap van Overvecht/Kanaleneiland gehad om informatie over gedrag op te halen.
3. De informatie uit de gesprekken geanalyseerd. Hieruit hebben we veranderdoelen beschreven. Per veranderdoel is vervolgens beschreven welke factoren met name meespelen bij dit gedrag, en welke aanknopingspunten dit biedt voor een mogelijke aanpak. Op basis van deze analyse zijn we gekomen tot een aantal aanbevelingen (zie onder).
4. Gesprek met sleutelfiguren om analyse te checken en mogelijke aanpak te bespreken. Sleutelfiguren herkenden zich in de analyse en sloten zich aan bij de aanbevelingen. Gezamenlijk hebben we de aanbevelingen verder geconcretiseerd (zie hieronder).
5. Contact met LCI en Gedragsunit RIVM. LCI maakt nu landelijke informatiebrieven voor positieven en mensen in quarantaine beschikbaar in audio, en ook in

verschillende talen. De gedragsunit van het RIVM was nog niet bezig met mensen met een migratieachtergrond als specifieke doelgroep. Ze hadden hier ook nog geen opdracht voor van VWS. Verder waren zij wel welwillend hier aan mee te doen, indien dit een landelijk issue is en VWS het ook belangrijk vindt.

6. Contact met gemeente Utrecht
7. Webinar op basisschool
8. Contact met andere GGD'en
9. Communicatiestrategie plan
10. Communicatiekoffer

Aanbevelingen

Gemeente Utrecht

We adviseren gemeente Utrecht om in het COVID-19 beleid aandacht te hebben voor deze specifieke doelgroep, om zo te zorgen dat de COVID-19 maatregelen toegankelijk zijn voor alle Utrechters.

Concreet bevelen we een aantal gedragsinterventies aan:

1. Gerichtte communicatie, verspreid via What's app messages door sleutelfiguren. Dit zorgt voor het grootste bereik in de juiste groepen. Dit gaat om een filmpje specifiek gericht op het offerfeest (deadline 20 juli), en een serie filmpjes gericht op de noodzakelijke maatregelen in de juiste context (deadline half augustus). De GGDru kan (evt in samenwerking met de corona gedragsunit van het RIVM) op inhoud de verschillende onderwerpen en doelen voor de verschillende filmpjes beschrijven. Voor de uitvoering verwachten we de regie bij de gemeente Utrecht.

2. Het slechten van barrières voor het naleven van de COVID-19 maatregelen. We adviseren ten eerste om Utrechters met een migratieachtergrond te ondersteunen in het vieren van het offerfeest. Investeer in een ondersteuning om op een alternatieve COVID-19 veilige manier deze feestdag te kunnen vormgeven; vergelijkbaar met de koningsdag en de hemelvaartsdag/pinksterdag – voorbereidingen. Daarnaast zijn herinneringen aan de anderhalvemetersamenleving in de openbare ruimte belangrijk. We adviseren daarom ten tweede om aandacht te besteden aan deze herinneringen in de belangrijke winkelcentra van de stad en in de Kanaalstraat. Hierbij is het belangrijk dat er niet alleen signalen worden gegeven in woorden (in het Nederlands), maar meer ook in beelden (en evt ook in meerdere talen).

Ministerie van VWS

We adviseren het ministerie van VWS om in het landelijke (communicatie) beleid om aandacht te hebben voor deze specifieke doelgroep, om zo te zorgen dat de COVID-19 maatregelen toegankelijk zijn voor alle Nederlanders.

Wat vragen we van VWS:

1. Communicatiemiddelen te ontwikkelen voor specifiek deze doelgroep, die aansluiten bij de doelgroep en ook verspreid kunnen worden met breed bereik onder de doelgroep (ondanks de al aanwezige aandacht voor laaggeletterdheid en slechthorenden in de publieksinformatie)
2. bij gemeenten aan te geven dat lokaal aandacht moet zijn voor deze doelgroepen